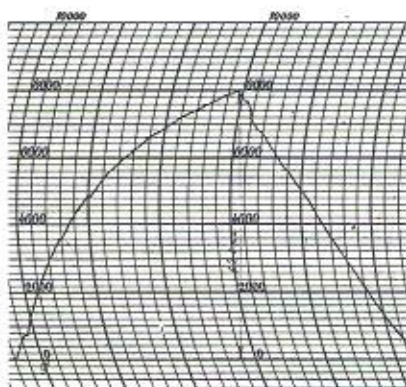

PEKKA VAINIO

ENNÄTYSKORKEUDESTA LASKUVARJOLLA

**- HARRI TOIVONEN HYPPÄSI
8000 METRISTÄ:**

Ennätyksmies Harri Toivonen.

Tällainen oli hyppyvarustus. Taustalla hyppykone. →

Miehet ahtautumassa koneeseen lentäjän, Kalevi Nordmanin valvoessa toimista. → →

Tällainen oli hypyssä käytetty varjo, Para-Commander. ↗

Uusi laskuvarjohyppejen korkeusennätys hypättiin Tampereella syyskuun 21. päivänä. Mies ennätyksen takana on Harri Toivonen, eräs maamme kokeimpia hypääjiä. Korkeuspiirrin osoitti hyppyhetkellä 7910 metriä. Tämän korkeammalta ei yksikään ihminen Pohjoismaissa ole hypännyt. Virallisista ennätyksistä ei tässä lajissa kilpailla.

Tällaiseen hyppeyn on luonnollisesti valmistauduttava erittäin huolellisesti. Normaalin hyppevarustuksen lisäksi hankittiin Toivoselle erikoisen lämmin hyppepuku ja kasvosuojuksella varustettu kypärä. Laskuvarjo on myös varustettava painelaukaisimella, joka aukaisee varjon automaattisesti, mikäli hyppeäjälle tapahtuu jotakin. Niin hyppeäjälle kuin lentäjällekin oli tietysti saatava myös happilaitteet. Sopivan kokoisen happipullon löytäminen hyppeäjälle tuottikin Tampereen Ilmailuyhdistyksen laskuvarjojaostolle melkoi-

sia vaikeuksia. Aivan viimeisillä hetkillä sellainen kuitenkin löytyi. Englannista saakka jouduttiin tilaamaan oranssin väriset savut, jotka kiinnitettiin Harri Toivosen jalkoihin ja jotka hän hyppeensä alkuhetkillä syytti osoittamaan putoamisrataansa vapaan putoamisen aikana.

Kun kaikki valmistelut vihdoin oli saatu kuntoon, alkoi sopivan hyppeeseen odottaminen. Syyskuun 21. päivän aamu oli puolipilvinen, mutta meteo lupasi selkeämpää päiväksi. Hyppekoneeksi varattu Pilatus Porterkin uskallettiin tilata Helsingistä. Viikkokausia kestäneet valmistelut olivat loppuunsaoritetut ja kaikki oli kunnossa ennätyskoetta varten. Puolenpäivän jälkeen alkoi Härmälän lentokentällä tosi touhu. Paikalle saapuivat television, kokeen kustantavan HYMY-lehden ja suurimpien päivälehtien edustajat. Tietysti myös miltei kaikki Tampe-

reen Ilmailuyhdistyksen laskuvarjoaoston hyppääjät olivat kentän laidalla kauan odotettua hyppyä seuraamassa – samoin rouva Elise Toivonen.

Koneen mukana saapui myös helsinkiläinen Ralf Norra, jonka oli määrä suorittaa koehyppy 5 000 metrin korkeudesta. Kun miehet saatiin puetuiksi, kone tyhjennetyksi liiasta painolastista ja korkeuspiirtimet oli sinetöity, lähti lentäjä Kalevi Nordman vetämään konettaan kohti korkeuksia. Puolen tunnin kuluttua ilmestyi taivaalle Ralf Norra, harmaa savuvana perässään. Varjo aukesi 600 metrin korkeudessa ja Norra laskeutui melko tarkasti laskeutulle putoamispaikalle. Harri Toivosen lähtöä saatiinkin odottaa puolitoista tuntia. Silloin syttyi oranssinpunainen savuvana taivaalle ja lähti liukumaan Toivosen vetämänä kohti kenttää. Pudotuspaikka ei ilmeisesti ollut osunut aivan kohdalleen, koska Toivosen var-

jo lehahti auki hiukan odotettua kauempana. Hyppykorkeuden huomioon ottaen tarkkuus oli kuitenkin erinomainen. Pienellä peltotilkulla kokoili uusi ennätysmies rauhallisena varjoaan, kun ensimmäiset onnittelijat saapuivat paikalle.

– Mukavasti se meni. Eihän siinä ollut muuta erikoista kuin pitkä vapaa pudotus. Paikat vaan alkoivat puuttua koneesta ja aika kävi pitkäksi. Kylmä ei ollut laisinkaan, koneesta oli parikymmentä lämpöastetta. Kun lähdin koneesta, jäättyivät suojalasini kokonaan, siellä ylhäällä oli noin 40 pakkasastetta. Jos olisin heti lähtöni jälkeen nähnyt paremmin, olisin varmasti saanut liu'utuksi niin paljon, että olisin päässyt kentälle asti. Nyt sain kentän näkyviin liian myöhään, kertoili Toivonen hypyn jälkeen.

Harri Toivonen on 23-vuotias, ammatiltaan liikkeenhoitaja. Hyppäämisen

Toivonen aloitti vuonna 1964 laskuvarjojääkärikoulussa. Sen jälkeen hyppyjä on kertynyt yli 350. Hän on edustanut maatamme myös laskuvarjohypyn MM- ja PM-kilpailuissa. Viimeksi mainituissa kisoissa viime kesänä Toivonen sijoittui toiseksi taitohyppäjien sarjassa.

Korkeat hyppyt harvinaisia

Maailmassa hypätään suhteellisen vähän näin korkealta. Amerikkalaiset ovat kyllä hypänneet 30 kilometristäkin, ilmapallosta tosin ja avaruuspuku päällä. Esimerkiksi Ranskassa täytyy anoa erityinen lupa yli 5 kilometrin hyppyjä varten. Tuollaiset kolmen kilometrin hyppyt ovatkin tavallisimpia kehittyneilläkin hyppääjillä ja riittävät hyvin liikesarjojen harjoitteluun. Korkeat hyppyt tulevat erittäin kalliiksi, eikä maassamme ole sopivia koneitakaan – muita kuin edellä mainittu Pilatus Porter.